АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

10.01.2023 Дніпро №54/1-р/к

Справа № 54/54-20

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Бобринецька міська рада рішенням від 09.06.2020 № 2869 «Про встановлення ставок та пільг із сплати на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Бобринецької міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік» встановила:

- різні розміри ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності суб'єктів господарювання (фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб) з наданням переваг фізичним особам-підприємцям;
- 100% пільги із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для окремих груп платників податку (суб'єктів господарювання).

За результатами розгляду адміністративною колегією Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України справи № 54/54-20 такі дії Бобринецьої міської ради визнано антиконкурентними діями, які стосуються надання окремим групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що є порушенням частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України розглянувши матеріали справи № 54/54-20 про порушення Бобринецькою міською радою законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом сьомим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання Відділу досліджень і розслідувань в Кіровоградській області від 22.12.2022 № 54/03-155п,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

(1) Розпорядженням Голови Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (зі змінами) 01 червня 2020 року Кіровоградське обласне територіальне

відділення Антимонопольного комітету України (далі – Кіровоградське ОТВ) припинено шляхом приєднання до Дніпропетровського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

(2) У відповідності до положень зазначеного розпорядження, Дніпропетровське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України визнано правонаступником усіх майнових прав та обов'язків Кіровоградського ОТВ.

(3) Відповідно до підпункту 7.5. пункту 7 розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (зі змінами), 15 червня 2020 року змінено найменування Дніпропетровського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України на Південно-східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України.

(4) Розпорядженням адміністративної колегії Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 30.11.2020 № 54/58-рп/к було розпочато розгляд справи № 54/54-20, у зв'язку із наявністю в діях Бобринецької міської ради, які полягають у встановлені в рішенні від 09.06.2020 № 2869 «Про встановлення ставок та пільг із сплати на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Бобринецької міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік»:
- у додатку 1 різних ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності суб'єктів господарювання, що містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом восьмим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються несприятливі чи дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами;
- у додатку 2 100% пільги із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для окремих суб'єктів господарювання, що не передбачено Податковим кодексом України, що містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом сьомим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до спотворення конкуренції.

(5) Листом від 02.12.2020 № 54-02/4001 Бобринецькій міській раді було направлено розпорядження про початок розгляду справи від 30.11.2020 № 54/54-20, яке отримано Бобринецькою міською радою 05.12.2020.

(6) Головою Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надіслані вимоги про надання інформації, зокрема:
- від 18.02.2022 № 54-02/747 до Бобринецької міської ради;
- від 09.06.2022 № 54-02/1082 до Головного управління ДПС (інформація, доступ до якої обмежено);
- від 09.08.2022 № 54-02/1420 до Бобринецької міської ради.

(7) Листом від 23.12.2022 № 54-02/2496 Бобринецькій міській раді було направлено

Подання про попередні висновки у справі від 22.12.2022 №54-03/155п.

(8) Бобринецькою міською радою на Подання про попередні висновки у справі від 22.12.2022 №54-03/155п заперечень, зауважень, пояснень не надано.

2. ВІДПОВІДАЧ

(9) Бобринецька міська рада (інформація, доступ до якої обмежено) (далі – Бобринецька міська рада, Відповідач), згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань є юридичною особою із організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Основним видом економічної діяльності якої є – (інформація, доступ до якої обмежено).

(10) Згідно із статтею 6 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селища, міста. Територіальні громади в порядку, встановленому Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», можуть об'єднуватися в одну сільську, селищну, міську територіальну громаду, утворювати єдині органи місцевого самоврядування та обирати відповідно сільського, селищного, міського голову.

(11) Відповідно до статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Бобринецька міська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну об'єднану територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України та законодавством України.

(12) Згідно із Законом України від 05.02.2015 № 157–VIII «Про добровільне об`єднання територіальних громад» сесією Бобринецької міської ради від 25.12.2015 № 47 «Про утворення Бобринецької міської ради, як представницького органу місцевого самоврядування Бобринецької міської об'єднаної територіальної громади, як юридичної особи» прийнято рішення об'єднатися з територіальною громадою Червонодолинської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області в Бобринецьку об'єднану територіальну громаду з центром у місті Бобринець. Після об'єднання Бобринецька міська рада поширюється на 9 адміністративно-територіальних одиниць, з них: (інформація, доступ до якої обмежено).

(13) Як орган місцевого самоврядування, Бобринецька міська рада є суб'єктом відносин, що регулюються законодавством про захист економічної конкуренції.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

3.1. Щодо встановлення ставок податку на майно

(14) Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

(15) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

(16) Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.

(17) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

(18) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад є, зокрема, питання щодо встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.

(19) Також статтею 69 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування відповідно до Податкового кодексу України встановлюють місцеві податки і збори. Місцеві податки і збори зараховуються до відповідних місцевих бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України з урахуванням особливостей, визначених Податковим кодексом України.

(20) Податкове законодавство України ґрунтується, зокрема, на таких принципах:

- рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;
- нейтральності оподаткування - установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків.

(21) Згідно зі статтею 10 Податкового кодексу України до місцевих податків належить, зокрема, податок на майно.

(22) Відповідно до статті 265 Податкового кодексу України податок на майно складається з **податку на нерухоме майно**, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та плати за землю.

(23) Згідно з пунктом 12.3 статті 12 Податкового кодексу України, сільські, селищні, міські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.

(24) При цьому, зокрема, міським радам не дозволяється встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів (підпункт 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 Податкового кодексу

України).

(25) Пунктом 30.5 статті 30 Податкового кодексу передбачається, що податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства України про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до цього Кодексу.

(26) Відповідно до статті 15 Податкового кодексу України, платниками податків визнаються **фізичні особи** (резиденти і нерезиденти України), **юридичні особи** (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи, які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність (операції), що є об'єктом оподаткування згідно з цим Кодексом або податковими законами, і на яких покладено обов'язок із сплати податків та зборів згідно з цим Кодексом.

(27) Статтею 266 Податкового кодексу України, визначено, що платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості. Об'єктом оподаткування є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка.

(28) У пункті 14.1.129 статті 14 Податкового кодексу України визначаються об'єкти житлової нерухомості - будівлі, зареєстровані згідно із законодавством як об'єкти житлової нерухомості, дачні та садові будинки.

(29) А пунктом 14.1.129.1. статті 14 Податкового кодексу України визначають, що будівлі, зареєстровані згідно із законодавством як об'єкти житлової нерухомості, а також їх складові частини, які є самостійними об'єктами нерухомого майна, зокрема, включають:
а) житловий будинок - будівля капітального типу, споруджена з дотриманням вимог, встановлених законом, іншими нормативно-правовими актами, і призначена для постійного у ній проживання. Житлові будинки поділяються на житлові будинки садибного типу та житлові будинки квартирного типу різної поверховості. Житловий будинок садибного типу - житловий будинок, розташований на окремій земельній ділянці, який складається із житлових та допоміжних (нежитлових) приміщень (передпокій, кухня, коридор, веранда, вбиральня, комора, приміщення для автономної системи опалення, пральня тощо);
б) прибудова до житлового будинку - частина будинку, розташована поза контуром його капітальних зовнішніх стін, і яка має з основною частиною будинку одну (або більше) спільну капітальну стіну;
в) квартира - ізольоване помешкання в житловому будинку, призначене та придатне для постійного у ньому проживання;
г) котедж - одно-, півтораповерховий будинок невеликої житлової площі для постійного чи тимчасового проживання з присадибною ділянкою;
ґ) кімнати у багатосімейних (комунальних) квартирах - ізольовані помешкання в квартирі, в якій мешкають двоє чи більше квартиронаймачів.

(30) Пунктом 14.1.129.2 статті 14 Податкового кодексу України зазначено, що садовий будинок - будинок для літнього (сезонного) використання, який в питаннях нормування площі забудови, зовнішніх конструкцій та інженерного обладнання не відповідає нормативам, установленим для житлових будинків;

(31) Пунктом 14.1.129.3. статті 14 Податкового кодексу України визначено, що дачний будинок - житловий будинок для використання протягом року з метою позаміського відпочинку;

(32) Пунктом 14.1.129^{-1} статті 14 Податкового кодексу України визначено, що об'єкти нежитлової нерухомості - будівлі, їх складові частини, що не є об'єктами житлової нерухомості. До об'єктів нежитлової нерухомості відносяться:
а) будівлі готельні - готелі, мотелі, кемпінги, пансіонати, ресторани та бари, туристичні бази, гірські притулки, табори для відпочинку, будинки відпочинку;
б) будівлі офісні - будівлі фінансового обслуговування, адміністративно-побутові будівлі, будівлі для конторських та адміністративних цілей;
в) будівлі торговельні - торгові центри, універмаги, магазини, криті ринки, павільйони та зали для ярмарків, станції технічного обслуговування автомобілів, їдальні, кафе, закусочні, бази та склади підприємств торгівлі й громадського харчування, будівлі підприємств побутового обслуговування;
г) гаражі - гаражі (наземні й підземні) та криті автомобільні стоянки;
ґ) будівлі промислові та склади;
д) будівлі для публічних виступів (казино, ігорні будинки);
е) господарські (присадибні) будівлі - допоміжні (нежитлові) приміщення, до яких належать сараї, хліви, гаражі, літні кухні, майстерні, вбиральні, погреби, навіси, котельні, бойлерні, трансформаторні підстанції тощо;
є) інші будівлі.

(33) Ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування (підпункт 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 Податкового кодексу України).

(34) Пільги зі сплати податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, передбачені пунктом 266.4 статті 266 Податкового кодексу України.

(35) Абзацом 3 підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Податкового кодексу України **пільги з податку**, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, **встановлюється залежно від майна**, яке є об'єктом оподаткування.

(36) Пунктом 266.4.2 Податкового кодексу України зазначено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, **встановлюють пільги з податку**, що сплачується на відповідній території, **з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб**, громадських об'єднань, благодійних організацій, релігійних організацій України, статути (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями).

(37) Отже, законодавством України передбачено встановлення пільги податку з об'єктів **нежитлової нерухомості**, встановлюються **залежно від майна**, яке є об'єктом оподаткування.

(38) Під час визначення та встановлення ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, коди та найменування об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості зазначаються відповідно до Державного класифікатора будівель та споруд ДК018-2000, затвердженого наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 17.08.2000 № 507.

(39) Відповідно до частини першої статті 320 Цивільного кодексу України власник має право використовувати своє майно *для здійснення підприємницької діяльності*, крім випадків встановлених законом.

(40) Зокрема, власник житлового будинку, квартири має право використовувати помешкання для власного проживання, проживання членів своєї сім'ї, інших осіб та не має права використовувати його для промислового виробництва (стаття 383 Цивільного кодексу України).

(41) Статтею 50 Цивільного кодексу України регламентовано право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності, положеннями якої визначено, що право на здійснення підприємницької діяльності, яку не заборонено законом, має фізична особа з повною цивільною дієздатністю.

(42) Згідно зі статтею 51 Цивільного кодексу України, *до підприємницької діяльності фізичних осіб застосовуються нормативно-правові акти, що регулюють підприємницьку діяльність юридичних осіб*, якщо інше не встановлено законом або не випливає із суті відносин.

(43) Законодавство передбачає здійснення фізичною особою господарської діяльності як самозайнятою особою: фізичною особою – підприємцем або особою, яка провадить незалежну професійну діяльність (за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою - підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб).

(44) Отже, фізичні особи при здійсненні господарської діяльності, так само, як і юридичні особи, мають право наймати працівників, зобов'язані у передбачених законом випадках одержати ліцензію на здійснення певних видів діяльності, сплачувати податки та інші обов'язкові платежі, вести облік результатів своєї підприємницької діяльності тощо.

(45) На відміну від юридичних осіб фізичні особи-підприємці діють без установчих документів та обов'язкового формування статутного капіталу. Фізична особа, що здійснює господарську діяльність, є одночасно і власником бізнесу, і органом управління ним, а також може здійснювати підприємницьку діяльність без залучення найманої праці.

(46) З огляду на вищевикладене фізичні особи-підприємці прирівняні до юридичних осіб та охоплюються спільним поняттям «суб'єкт господарювання» та є конкурентами (учасниками) на певному ринку. Вони наділені таким же обсягом цивільних прав та обов'язків, що їх мають юридичні особи при здійсненні своєї підприємницької діяльності.

(47) Отже, як юридичні особи, так і фізичні особи можуть здійснювати певну підприємницьку діяльність у приміщеннях (на територіях) *об'єктів нежитлової нерухомості,* що перебуває у їх власності (за умов відсутності законодавчо

визначених заборон щодо здійснення такої діяльності), та відповідно, вважатися учасниками одного (певного) товарного ринку.

4. АНТИКОНКУРЕНТНІ ДІЇ БОБРИНЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

4.1. Обставини справи

(48) Бобринецька міська рада, відповідно до розпорядження Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 № 4-р «Про затвердження Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів державної влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання», листом від 04.05.2020 № 03-42/1122 звернулася до Кіровоградського ОТВ щодо погодження проекту рішення «Про встановлення ставок та пільг із сплати на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Бобринецької міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік» (далі – Проект рішення).

(49) Згідно з додатком 1 Проекту рішення передбачено встановлення різних ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для фізичних та юридичних осіб на об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у їх власності, а саме:

- для юридичних осіб 1,5% розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр;

- для фізичних осіб від 0,2% до 1,0% розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр.

(50) Додатком 2 Проекту рішення «Перелік пільг для фізичних і юридичних осіб, наданих відповідно до підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Податкового кодексу України, із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» (далі – Перелік пільг) передбачено встановлення на території Бобринецької об'єднаної територіальної громади пільги із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки **з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності суб'єктів господарювання у розмірі 100%** для наступних груп платників податку:

- учасникам антитерористичної операції з числа військовослужбовців (у тому числі строкової служби) збройних сил України, співробітників Державної прикордонної служби, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ та членів інших військових формувань, що діють відповідно до Конституції України;
- членам сімей військовослужбовців збройних сил України та співробітники ДПСУ, СБУ, МВС України, які загинули, виконуючи службовий обов'язок під час проведення антитерористичної операції;
- інвалідам I, II групи;
- фізичним особам, які виховують трьох і більше дітей віком до 18 років;
- пенсіонерам (за віком);
- ветеранам війни та особам, на яких поширюється дія закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
- фізичним особам, які визнані законом особами, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;
- **фізичним або юридичним особам, громадським об'єднанням, благодійним організаціям, релігійним організаціям України, статути (положення) яких**

зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями).

(51) Кіровоградським ОТВ Проєкт рішення було не погоджено, про що повідомлено Бобринецьку міську раду листом від 18.05.2020 № 61-02/618 та запропоновано доопрацювати і направити на погодження Проєкт рішення у новій редакції.

(52) З урахуванням вищевказаного, Кіровоградським ОТВ Проєкт рішення було не погоджено, про що повідомлено Бобринецьку міську раду листом від 18.05.2020 № 61-02/618 та запропоновано доопрацювати і направити на погодження Проєкт рішення у новій редакції.

(53) Незважаючи на зауваження Кіровоградського ОТВ, 09 червня 2020 року Бобринецькою міською радою прийнято рішення № 2869 «Про встановлення ставок та пільг із сплати на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Бобринецької міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік» (далі – Рішення № 2869) **без урахування зауважень,** наданих Кіровоградським ОТВ**.**

(54) Дія Рішення № 2869 поширюється на адміністративно – територіальні одиниці та населенні пункти (інформація, доступ до якої обмежено).

4.2. Щодо антиконкурентних дій Бобринецької міської ради при встановлені ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

(55) Ставки податку визначаються у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за 1 квадратний метр бази оподаткування, якою є загальна площа об'єкта житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його часток.

(56) Розміри ставок, визначені у додатку 1 до Рішення № 2869, залежать від:
- коду та найменування об'єкта нерухомості, визначених відповідно до Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000, затвердженого наказом Держстандарту від 17.08.2000 № 507 (далі – Класифікатор));
- місця розташування (зональність) об'єкта нерухомості. При цьому, ставки податку однакові в межах усієї громади.

(57) Рішенням № 2869 (додаток 1 до нього) передбачені різні ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для юридичних осіб та для фізичних осіб для будівель та споруд, розміщених в одній і тій же зоні, зокрема, за кодами Класифікатора «1211.1 Готелі», «1211.5 Ресторани та бари», «1230.1 Торгові центри, універмаги, магазини», «1230.2 Криті ринки, павільйони та зали для ярмарків», «1230.3 Станції технічного обслуговування автомобілів», «1230.4 Їдальні, кафе, закусочні, тощо», «1230.9 Будівлі торговельні інші», «1252.5 Склади спеціальні товарні», «1252.6 Холодильники», «1252.8 Склади універсальні», «1252.9 Склади та сховища інші», «1271.3 Будівлі для зберігання зерна», «1271.9 Будівлі сільськогосподарського призначення інші» на території Бобринецької міської ради, що наглядно відображено в таблиці 1.

Таблиця 1

Код	Класифікація будівель та	Ставки податку за 1 кв. метр (відсотків розміру мінімальної заробітної плати), 1

	споруд (найменування)	зона	
		для юридичних осіб	для фізичних осіб
121	**Готелі, ресторани та подібні будівлі**		
1211	Будівлі готельні		
1211.1	Готелі	**1,50**	**1,0**
1211.5	Ресторани та бари	**1,50**	**1,0**
1230	**Будівлі торговельні**		
1230.1	Торгові центри, універмаги, магазини	**1,50**	**1,0**
1230.2	Криті ринки, павільйони та зали для ярмарків	**1,50**	**1,0**
1230.3	Станції технічного обслуговування автомобілів	**1,50**	**1,0**
1230.4	Їдальні, кафе, закусочні тощо	**1,50**	**1,0**
1230.9	Будівлі торгівельні інші	**1,50**	**1,0**
1252	**Резервуари, силоси та склади**		
1252.5	Склади спеціальні товарні	**1,50**	**1,0**
1252.6	Холодильники	**1,50**	**1,0**
1252.8	Склади універсальні	**1,50**	**1,0**
1252.9	Склади та сховища інші	**1,50**	**0,2**
1271	**Будівлі сільськогосподарського призначення, лісівництва та рибного господарства**		
1271.3	Будівлі для зберігання зерна	**1,50**	**1,0**
1271.9	Будівлі сільськогосподарського призначення інші	**1,50**	**0,2**

(58) Як вбачається з таблиці 1, додатком 1 Рішення № 2869 передбачено встановлення для юридичних та фізичних осіб різних ставок податку на однакові класифікатори об’єктів нежитлової нерухомості (1,5% та 0,2-1,0 % відповідно).

(59) Разом з тим, чинне законодавство надає фізичним особам (наряду з юридичними особами) право на використання об’єктів нежитлової нерухомості, що перебуває у їх власності, для здійснення певної підприємницької діяльності.

(60) Законодавство передбачає здійснення фізичною особою господарської діяльності як фізичною особою – підприємцем, так і само зайнятою особою, яка провадить незалежну професійну діяльність (за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою - підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб).

(61) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єктом господарювання є юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність.

(62) Отже, фізичні особи при здійсненні господарської діяльності, так само, як і юридичні особи, мають право наймати працівників, зобов'язані у передбачених законом випадках одержати ліцензію на здійснення певних видів діяльності, сплачувати податки та інші обов'язкові платежі, вести облік результатів своєї підприємницької діяльності тощо.

(63) На відміну від юридичних осіб фізичні особи-підприємці діють без установчих документів та обов'язкового формування статутного капіталу. Фізична особа, що здійснює господарську діяльність, є одночасно і власником бізнесу, і органом управління ним, а також може здійснювати підприємницьку діяльність без залучення найманої праці.

(64) Аналізом інформації, наданої Головним управлінням ДПС (інформація, доступ до якої обмежено) (лист від 21.06.2022 № 2344/5/11-28-12-02-49) встановлено, що в територіальних межах Бобринецької територіальної громади господарську діяльність здійснюють фізичні особи – підприємці, зокрема, за Класифікаторами 1211.5, 1230.1, 1252.5 та 1271.3:

а) за кодом Класифікатора 1211.5 «Ресторани та бари»:

- фізична особа-підприємець (інформація, доступ до якої обмежено);
- фізична особа-підприємець (інформація, доступ до якої обмежено).

б) за кодом Класифікатора 1230.1 «Торгові центри, універмаги, магазини»:

- фізична особа-підприємець (інформація, доступ до якої обмежено);
- ФОП (інформація, доступ до якої обмежено);
- фізична особа-підприємець (інформація, доступ до якої обмежено);
- фізична особа-підприємець Д (інформація, доступ до якої обмежено);
- фізична особа-підприємець інформація, доступ до якої обмежено);
- фізична особа-підприємець інформація, доступ до якої обмежено);
- фізична особа-підприємець інформація, доступ до якої обмежено)
- фізична особа-підприємець інформація, доступ до якої обмежено)).

в) за кодом Класифікатора 1252.5 «Склади спеціальні товарні»:

- фізична особа-підприємець інформація, доступ до якої обмежено);

г) за кодом Класифікатора 1271.3 «Будівлі для зберігання зерна»:

- фізична особа-підприємець інформація, доступ до якої обмежено).

(65) Слід зазначити, що за вищевказаними класифікаторами юридичні особи господарську діяльність не проводять.

(66) По інших кодах Класифікатору сплати податку за ставками не має, через відсутність у власності фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб нерухомого майна на вказаній території.

(67) Законодавством не встановлено обмежень та заборон щодо набуття у власність фізичними особами-підприємцями та юридичними особами об'єктів нежитлової нерухомості та подальшого використання такої нерухомості при здійсненні підприємницької діяльності.

(68) Тобто, вступ на товарні ринки в територіальних межах Бобринецької міської

територіальної громади суб'єктів господарювання - юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців є відкритим.

(69) При цьому, фізичні особи-підприємці та юридичні особи, які мали б намір протягом 2021 року проводити вказану відповідно до Класифікаторів господарську діяльність і сплачувати податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки, за ставкою, встановленою додатком 1 Рішення № 2869 для фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб та здійснюють аналогічні види господарської діяльності, вважалися б учасниками одного (певного) товарного ринку, що діють в одних територіальних межах. Отже, такі фізичні особи-підприємці та юридичні особи є конкурентами на певних товарних ринках.

(70) Якщо суб'єкти господарювання є конкурентами на будь-якому з товарних ринків, то сума сплаченого податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у разі встановлення для фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб різних ставок, може призвести до створення нерівних умов у конкуренції суб'єктам господарювання, оскільки такі дії сприяють збільшенню адміністративних витрат, зокрема пов'язаних із сплатою податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

(71) Отже, фізичні особи-підприємці, у разі набуття у власність юридичними особами однакових з фізичними особами-підприємцями типів об'єктів нежитлової нерухомості та подальшого використання такої нерухомості при здійсненні підприємницької діяльності, здобувають переваги над юридичними особами не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним з яких є вплив органу місцевого самоврядування (в даному випадку - прийняття Бобринецькою міською радою Рішення № 2869).

(72) Таким чином, встановлення Бобринецькою міською радою у додатку 1 до Рішення № 2869 на 2021 рік різних ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за 1 кв. метр бази оподаткування (відсотки розміру мінімальної заробітної плати, установленої законом на 01 січня звітного (податкового) року) для юридичних осіб та для фізичних осіб на однакові типи об'єктів нежитлової нерухомості, могло б призвести до нерівності ринкової позиції суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність на одному товарному ринку, та мати негативні наслідки для конкуренції.

(73) Оскільки, на той чи інший ринок будь-який суб'єкт господарювання (юридична особа або фізична особа-підприємець) може вступити в будь-який час, тому дії Бобринецької міської ради щодо встановлення у додатку 1 до Рішенні № 2869 для юридичних і фізичних осіб різних ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на однакові класифікатори об'єктів нежитлової нерухомості, могло призвести до нерівних умов у конкуренції суб'єктів господарювання.

4.3. Щодо антиконкурентних дії Бобринецької міської ради при встановленні пільг зі сплати податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки

(74) Додатком 2 Рішення № 2869 передбачено встановлення на території Бобринецької об'єднаної територіальної громади пільги із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки **з об'єктів нежитлової нерухомості, що перебувають у власності суб'єктів господарювання у розмірі 100%** для, зокрема, фізичних або юридичних осіб.

(75) При цьому, абзацом 3 підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Податкового кодексу України, передбачено, що **пільги з податку**, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, **встановлюються залежно від майна**, яке є об'єктом оподаткування, а **не суб'єктам господарювання (фізичним особам-підприємцям або юридичним особам)**.

(76) За інформацією Головного управлінням ДПС (інформація, доступ до якої обмежено) (лист від 21.06.2022 № 2344/5/11-28-12-02-49) за період дії Рішення № 2869 (2021 рік), пільги фізичним особам-підприємцям та юридичним особам не надавалися.

(77) Разом з тим, оскільки, як вже зазначалось вище, вступ на товарні ринки в територіальних межах Бобринецької міської територіальної громади суб'єктів господарювання - юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців є відкритим та, враховуючи, що суб'єкти господарювання могли б розпочати свою господарську діяльність на одному товарному ринку, при цьому, один з них (фізична особа-підприємець або юридична особа) отримав би пільгу, а інший ні, тому дії Бобринецької міської ради при прийняті Рішення № 2869 (додаток 2) могли б призвести до нерівності ринкової позиції суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність на одному товарному ринку, та мати негативні наслідки для конкуренції.

(78) Таким чином, надані Бобринецькою міською радою Рішенням № 2869 (додаток 2) на 2021 рік **пільги** із сплати податку з об'єктів нежитлової нерухомості, **окремим суб'єктам господарювання (фізичним особам-підприємцям або юридичним особам)**, поставили б фізичних осіб-підприємців у привілейоване становище стосовно їх конкурентів – юридичних осіб або навпаки юридичних осіб у порівнянні з їх конкурентами – фізичними особами-підприємцями, що могло б призвести до нерівних умов у конкуренції суб'єктів господарювання.

5. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

(79) Згідно із частиною третьою статті 18 Господарського кодексу України органам влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки із цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони та інших загальносуспільних інтересів.

(80) Статтею 25 Господарського кодексу України передбачено:
- органам державної влади та органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції. У разі порушення цієї вимоги органи державної влади, до повноважень яких належить контроль та нагляд за додержанням антимонопольно-конкурентного законодавства, а також суб'єкти господарювання можуть оспорювати такі акти в установленому законом порядку;
- уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні

здійснювати аналіз стану ринку і рівня конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання.

(81) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.

(82) Згідно із частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

(83) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

(84) Виходячи з наведених законодавчих норм, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь – яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами повинно відбуватися завдяки саме власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

(85) Так, статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлюється перелік форм, в яких може реалізовуватись негативний (антиконкурентний) вплив органів влади.

(86) Частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

(87) Абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної

конкуренції» передбачається, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

(88) Під спотворенням конкуренції розуміється настання (можливість настання) необґрунтованих змін у можливостях учасників ринку конкурувати між собою на ринку. При цьому окремі суб'єкти господарювання здобувають переваги над іншими не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним із яких і є вплив державних органів. На відміну від усунення чи обмеження конкуренції, які супроводжуються структурними змінами на ринку, спотворення конкуренції не впливає на структуру ринку – вона може залишатися незмінною і, на відміну від недопущення конкуренції, навіть формально конкурентною.

(89) Нормами законодавства про захист економічної конкуренції не допускається негативний вилив органів місцевого самоврядування чи інших адміністративних інституцій на конкуренцію.

(90) Вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

(91) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

(92) Справа № 54/54-20 відкрита, у зв'язку із наявністю в діях Бобринецької міської ради, які полягають у встановленні в додатку 1 до Рішення № 2869 різних ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності суб'єктів господарювання, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування шляхом вчинення дій, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

(93) При цьому, за результатами розгляду справи № 54/54-20 фактів створення групам суб'єктів господарювання дискримінаційних умов діяльності порівняно з конкурентами не встановлено.

(94) Проте, доказами, зібраними у справі, доводиться, що дії Бобринецької міської ради, які полягають:

- у встановлені в додатку 1 до Рішення № 2869 різних ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності суб'єктів господарювання (фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб) з наданням переваг фізичним особам-

підприємцям;
- у наданні в додатку 2 до Рішення № 2869 100% пільги із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для окремих груп платників податку (суб'єктів господарювання),
є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим абзацом сьомим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

(95) Тобто, за результатами розгляду справи № 54/54-20 уточнено кваліфікацію дій Бобринецької міської ради за абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

(96) Ураховуючи вищезазначене дії Відповідача, які полягають:
- у встановлені в додатку 1 до Рішення № 2869 різних ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності суб'єктів господарювання (фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб) з наданням переваг фізичним особам-підприємцям;
- у наданні в додатку 2 до Рішення № 2869 100% пільги із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для окремих груп платників податку (суб'єктів господарювання),
кваліфікуються як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначеним абзацом сьомим частини другої статті 15 цього Закону, у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

6. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

(97) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться, що дії Бобринецької міської ради, які полягають:
- у встановлені в додатку 1 до Рішення № 2869 різних ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності суб'єктів господарювання (фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб) з наданням переваг фізичним особам-підприємцям;
- у наданні в додатку 2 до Рішення № 2869 100% пільги із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для окремих груп платників податку (суб'єктів господарювання),
є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим абзацом сьомим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

(98) Такі дії Відповідача заборонені відповідно до частини 3 статті 15 Закону України

«Про захист економічної конкуренції».

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що Бобринецька міська рада (інформація, доступ до якої обмежено) своїми діями, які полягають:
- у встановлені в додатку 1 до рішення від 09.06.2020 № 2869 «Про встановлення ставок та пільг із сплати на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Бобринецької міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік» різних ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності суб'єктів господарювання (фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб) з наданням переваг фізичним особам-підприємцям;
- у наданні в додатку 2 до рішення від 09.06.2020 № 2869 «Про встановлення ставок та пільг із сплати на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Бобринецької міської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік» 100% пільги із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для окремих груп платників податку (суб'єктів господарювання),
вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене абзацом сьомим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії: Наталія ІГНАТЕНКО